

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Karly Cháberové a soudců Štěpána Výborného a Jana Kratochvíla v právní věci žalobkyně: **Ing. arch. J. K.**, zastoupená JUDr. Michalem Bernardem, Ph.D, advokátem se sídlem Tábor, Příběnická 1908/12, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 7. 2014, č. j.: MHMP 990904/2014,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se podanou žalobou domáhá přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým Magistrát hlavního města Prahy (dále jen „žalovaný“) zamítl její odvolání proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 6, odboru výstavby (dále jen „stavební úřad“), ze dne 28. 7. 2014, č. j.: MCP6 003702/2014. Tímto rozhodnutím stavební úřad zamítl žádost žalobkyně dle § 142 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o vydání rozhodnutí, že právní vztah užívání stavby bez č. p. na pozemcích parc. č. 2057/1, 2058/1 a 2058/2 vše v k. ú. Břevnov vzniknul dne 14. 10. 2012 a stále trvá.

Žalobkyně v žalobě uvádí, že stavební úřad povolil stavbu rodinného domu na pozemcích parc. č. 2057/1, 2058/1 a 2058/2 v k. ú. Břevnov (dále jen „stavba“) rozhodnutím ze dne 30. 12. 2009, sp. zn. SZ MCP6 046741, a žalovaný toto rozhodnutí v druhém stupni

potvrdil. Žalobkyně dne 13. 9. 2012 podala oznámení o užívání stavby na radu referentky stavebního úřadu na formuláři pro kolaudační souhlas dle § 122 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“). Tato nesprávná informace měla za následek, že žalobkyně podala žádost o kolaudaci namísto žádosti o užívání stavby.

Stavební úřad nepoučil žalobkyni o chybném postupu, a žalobkyně proto jednala v dobré víře, že podala žádost o užívání stavby. Stavební úřad následně vedl s žalobkyní řízení dle § 122 stavebního zákona, které se vztahuje na stavby občanského vybavení, nikoliv na rodinné domy. Dle § 120 odst. 1, věta druhá stavebního zákona „s užíváním stavby pro účel, k němuž byla stavba povolena, může být započato následující den po kontrolní prohlídce stavby (...) nebo pokud do 30 dnů od oznámení stavební úřad rozhodnutím, které je prvním úkonem v řízení, užívání stavby nezakáže“. Stavební úřad nařídil prohlídku až na 30. 10. 2012, tedy po uplynutí 30ti denní lhůty, kdy již vzniklo právo stavbu užívat. Stavební úřad při kontrolní prohlídce dále vyžadoval souhlasy a vyjádření dotčených orgánů státní správy, ačkoliv žalobkyni předem nevyrozuměl, aby je opatřila.

Stavební úřad rozhodnutím ze dne 1. 11. 2012, č. j. MCP6 086924/2012 žalobkyni zakázal užívání dané stavby, přestože dle žalobkyně právo užívání stavby vzniklo ke dni 13. 10. 2012. Žalobkyně proto dne 19. 11. 2012 znovu oznámila užívání stavby dle § 120 stavebního zákona a doložila všechna požadovaná vyjádření. Dále podala odvolání proti rozhodnutí o zákazu užívání stavby, k němuž doložila mj. dokumentaci statika – doplnění projektu ke změně stavby před dokončením a skutečného provedení stavby. K těmto drobným změnám v dokumentaci žalobkyně dodala vyjádření dotčených orgánů státní správy.

Rozhodnutí o zákazu užívání stavby bylo k odvolání žalobkyně zrušeno rozhodnutím ze dne 3. 4. 2013, č. j. MHMP 228379/2013, a řízení bylo zastaveno. Odvolací orgán v odůvodnění uvedl, že stavební úřad pochybil při procesním postupu, neboť daná stavba nepodléhala kolaudačnímu souhlasu, ale jednalo se o stavbu, u níž je stavebník povinen pouze oznámit záměr stavbu užívat podle § 120 odst. 1 stavebního zákona. O této skutečnosti měl stavební úřad žalobkyni poučit. Přesto stavební úřad zahájil s žalobkyní přestupkové řízení a dne 20. 5. 2013 zahájil řízení o odstranění stavby. Žalobkyně opakovaně upozorňovala stavební úřad, že má k dispozici veškeré podklady, přesto stavební úřad povolení nevydal a nerozhodl ani o odstranění stavby, ale opakovaně požadoval výjimku z parkovacích stání.

Žalobkyně tvrdí, že žalovaný porušil § 3 správního řádu, neboť se dostatečně nezabýval skutkovými okolnostmi a pouze přebíral názor stavebního úřadu. K otázce garáží žalobkyně uvádí, že rodinný dům je proveden dle územního rozhodnutí a stavebního povolení, neboť podle projektové dokumentace (plán 1. NP) většinu stávajících garáží bylo povoleno zbourat. V plánu 1. NP je zakresleno, že navržená garáž je cca o 1 m užší než garáž původní; původní garáž byla do výše ulice vynášena na pilířích, které byly nahrazeny stěnami, neboť původní sloupy se propadly a garáž se nacházela v havarijním stavu (viz spis OVP6 havarijní oprava opěrné zdi pod stávající garáží z roku 2007). Tvrzení v napadeném rozhodnutí o jiných materiálech je zavádějící, žalovaný neupřesnil, o jaké materiály se mělo jednat, a žalobkyni tato skutečnost není známa. Žalovaný tvrdí, že rodinný dům propojený se stávající garáží byl nad rámec povolení rozšířen i na pozemek parc. č. 2058/1, ovšem jeho tvrzení je nepravdivé (jak dokládá situační plán i půdorys 1. NP), neboť v takovém případě by musel mít dům šířku 4,6 m, nikoliv 5,6 m v uliční frontě.

K otázce základní výšky žalobkyně uvádí, že chybou dodavatele byla zvýšena o 10 cm, ovšem celková výška domu zůstala nezměněna, protože byla kompenzována výškou 2. NP. Odchylnky měření základní výšky nadto připouštějí větší toleranci než 5 cm, což činí tuto námitku irelevantní.

Žalovaný bez ověření přejal i tvrzení stavebního úřadu, že žalobkyně postavila nepovolenou stavbu nájezdu do garáže na ulici. Nájezd do garáže je ve srovnání s nájezdem u ostatních domů v ulici optimální a vlastník komunikace s nájezdem i schodkem souhlasí. Stejně tak se žalovaný dostatečně nezabýval otázkou výjimky z odstavňého stání, neboť tuto výjimku pro dům udělil odbor dopravy Úřadu městské části Praha 6 ze dne 19. 3. 2007, č. j. 608665/2007. Stavební úřad tvrdí, že kvůli drobným změnám při realizaci tato výjimka již neplatí a žalovaný se touto skutečností blíže nezabýval. Spor vznikl kvůli pochybení stavební společnosti, která zmenšila garáž tak, že její šířka na konci garáže neodpovídá normě. Žalobkyně nadto upozorňovala, že je vlastníkem vedlejšího domu, kde je možné parkovat až pět aut. Dále požádala stavební úřad o udělení výjimky z dopravy v klidu, kterou však úřad opakovaně zamítl.

Žalovaný svým postupem porušil zásadu legitimního očekávání (viz § 2 odst. 4 správního řádu), neboť sousední nemovitost je dlouhodobě obývána i přes obdobné nedostatky a její majitelé získali výjimku ohledně odstavňých stání (konkrétně dům č. p. 384/45 v ulici Za Strahovem). Stavební úřad provedl v této nemovitosti pět místních šetření, a daných nedostatků si proto musí být vědom. Nezkolaudovaná stavba Za Strahovem 384/45 byla dlouhodobě obývaná (do prosince 2013) a tuto skutečnost žalobkyně dokládá mnoha údaji. Případ žalobkyně tedy nebyl posuzován jako případ souseda, který bydlel v domě sedm let bez kolaudace.

Tvrzení žalovaného, že se jedná o nepovolenou stavbu a nikoliv o nepovolené změny stavby je nepravdivé, neboť se jedná o drobné změny, které u sousedního domu nejsou předmětem zájmu státní správy a u žalobkyně jsou zveličovány. Žalobkyně dané skutečnosti detailně popsala v odvolání, žalovaný se však jimi nezabýval. Stavební úřad porušuje uvedené zásady i v jiných řízeních, v nichž je žalobkyně účastníkem.

Žalovaný porušil dále § 4 správního řádu, podle něhož je veřejná správa službou veřejnosti, neboť se věcně nezabýval obsahem podání a vůlí žalobkyně. Rovněž žalobkyni dostatečně nepoučil ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2010, č. j. 1 As 51/2010-214. Povinnost posuzovat obsah podání dle jeho obsahu je zakotvena v § 37 odst. 1 správního řádu a tuto zásadu potvrdil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 9. 2008, č. j. 1 As 30/2008-49. Jediným důvodem pro zamítnutí žádosti žalobkyně byl § 142 odst. 2 správního řádu, tedy skutečnost, že vznik, trvání nebo zánik práva bylo možné řešit v rámci jiného správního řízení (dle § 120 stavebního zákona). Podání přitom obsahovalo všechny náležitosti žádosti dle § 120 stavebního zákona a bylo z něj zřejmé, co žalobkyně požadovala. Stavební úřad přesto podání neposuzoval dle jeho obsahu a nevyzval žalobkyni k odstranění vad podání.

Žalobkyně žádá, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě zdůrazňuje, že neměl pochyb o tom, že žalobkyně podala v důsledku chybeného poučení nesprávnou žádost, zároveň však trvá na tom, že tato žádost neměla všechny náležitosti stanovené prováděcí vyhláškou a navíc se podaná žádost

o povolení užívání vztahovala na stavbu, která byla provedena v rozporu s vydaným stavebním povolením, ověřenou projektovou dokumentací a vyhláškou č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, o obecných technických požadavcích na výstavbu v hl. m. Praze (dále jen „vyhláška OTPP“). Ke konkludentnímu souhlasu by proto nemohlo dojít ani v případě, že by žalobkyně použila správný formulář. Žalovaný v této části odkazuje na str. 3 a 4 napadeného rozhodnutí.

K námitce, že rodinný dům byl proveden v souladu s územním rozhodnutím a stavebním povolením, žalovaný zdůrazňuje, že pro dokazování při řízení dle § 142 správního řádu platí § 141 odst. 4 téhož zákona, tedy že správní orgán vychází z důkazů, které byly účastníkem navrženy. Pokud navržené důkazy nepostačují ke zjištění stavu věci, může správní orgán provést důkazy jiné. Neoznačí-li účastníci důkazy potřebné k prokázání svých tvrzení, vychází správní orgán při zjišťování stavu věci z důkazů, které byly provedeny. V daném případě vycházel žalovaný z obsahu předloženého správního spisu – tj. především zjištění stavebního úřadu, zprávy veřejného ochránce práv, oznámení o zahájení řízení o odstranění stavby a z obsahu již vydaných rozhodnutí ve věci stavby rodinného domu žalobkyně. Žalobkyně nepředložila žádné důkazy, které by svědčily o tom, že řízení o odstranění stavby bylo zastaveno či že rozhodnutí stavebního úřadu byla nezákonná.

Ohledně porušení principu legitimního očekávání žalovaný uvádí, že rodinný dům č. p. 384 byl realizován jako změna stavby původního rodinného domu. Nejedná se tedy o novostavbu, jak tomu bylo v případě žalobkyně. Změna stavby domu č. p. 384 byla povolena v řízení o dodatečném povolení změny stavby, jehož podkladem bylo rozhodnutí o povolení výjimky, jímž byla mj. povolena výjimka z čl. 50 odst. 5 vyhlášky OTPP pro deficit jednoho odstavného stání na pozemku parc. č. 2045 v k. ú. Břevnov. Následně provedl stavební úřad kontrolní prohlídku v řízení o kolaudaci této stavby, při které zjistil, že stavba byla provedena odchylně od dodatečného povolení stavby. Příslušné stavební úpravy jsou nyní předmětem řízení o nařízení odstranění, resp. řízení o dodatečném povolení změny stavby před dokončením, které je vedeno pod sp. zn. SZ MCP6 026759/2012/OV/Kab. Skutečnost, že stavba č. p. 384 byla užívána, je řešeno v přestupkovém řízení, v současné době ve fázi odvolacího řízení.

K námitce porušení § 4 správního řádu žalovaný uvádí, že mu není zřejmé, proti jakému podání tato námitka směřuje. Dle § 142 správního řádu se vydává deklaratorní rozhodnutí, které osvědčuje, že určité právo vzniklo či nikoliv. Jak vyplývá ze správního spisu, podání žalobkyně ze dne 13. 11. 2013 bylo označeno jako „žaloba o určení právního vztahu podle ust. § 142 správního řádu“ a současně z tohoto podání bylo zřejmé, že se žalobkyně domáhala zpětného určení, že jí ke dni 14. 10. 2012 vzniklo právo stavbu užívat. Stavební úřad proto v souladu s § 37 odst. 1 správního řádu podání nazvané jako „žaloba“ posoudil jako žádost na vydání rozhodnutí o určení právního vztahu dle § 142 správního řádu a o této žádosti rozhodl. Podání ze dne 13. 11. 2013 proto nelze posoudit jako oznámení dle § 120 odst. 1 stavebního zákona, neboť oznámením užívání se nelze domáhat zpětného určení práva užívat stavbu. Žalovaný rovněž v napadeném rozhodnutí zdůvodnil, proč žalobkyni nemohlo vzniknout právo užívat stavbu ani na základě jejího podání ze dne 13. 9. 2012.

Žalovaný žádá, aby soud žalobu zamítl.

V replice ze dne 23. 2. 2015 žalobkyně zdůraznila, že již ve svém odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu jasně uvedla a doložila, že údaje stavebního úřadu byly nepravdivé; žalovaný z nich však přesto vyšel při přezkumu rozhodnutí stavebního úřadu. K souhlasu s užíváním stavby dle názoru žalobkyně došlo, neboť stavba nebyla provedena

v rozporu se stavebním povolením. Otázka souladu se stavebním povolením nadto není zákonným předpokladem pro vznik práva užívat stavbu; toto právo vzniklo z důvodu nečinnosti stavebního úřadu delší než 30 dnů, v níž stavební úřad užívání stavby nezakázal.

V případě námitky rozporu s § 3 správního řádu žalobkyně odkazuje na rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2014, kterým zrušil usnesení o zastavení řízení o výjimce z OTPP pro garážové stání. Ohledně porušení principu legitimního očekávání žalobkyně zdůrazňuje, že stavební úřad odchylně posoudil navýšení základní výšky u domu žalobkyně a domu č. p. 384. Žalobkyně rovněž odkazuje na rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2012, č. j. MHMP 1210250/2012/HN/JA, podle něhož se v případě domu č. p. 384 jedná o novou stavbu. Stavební úřad však tento závěr ignoruje.

Ohledně parkovacího stání žalobkyně opakuje, že dům č. p. 384 má stejně zúženou garáž, a přesto je dům již osm let obývaný bez kolaudace. Odbor dopravy Úřadu městské části Praha 6 vydal kladné stanovisko k žádosti o výjimku z dopravy v klidu, přesto tato výjimka doposud nebyla vydána.

Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání postupem podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť účastníci takový postup soudu akceptovali.

Soud dle § 75 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle § 142 odst. 1 správního řádu „správní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo“.

Podle § 142 odst. 2 správního řádu „podle odstavce 1 správní orgán nepostupuje, jestliže může o vzniku, trvání nebo zániku určitého právního vztahu vydat osvědčení anebo jestliže může otázku jeho vzniku, trvání nebo zániku řešit v rámci jiného správního řízení“.

Žalobkyně se podáním ze dne 10. 11. 2013 nazvaném „žaloba na určení právního vztahu podle § 142 zák. č. 500/2004 Sb.“ domáhala určení, že jí ke dni 13. 10. 2012 vzniklo právo užívat stavbu, a to na základě žádosti ze dne 13. 9. 2012 podané na formuláři pro kolaudační souhlas. Stavební úřad její podání posoudil podle jeho obsahu jako žádost o určení právního vztahu a rozhodl o něm tak, že žádost žalobkyně zamítl. V odůvodnění vytkl, že otázku užívání stavby lze posoudit v řízení dle § 120 stavebního zákona, této možnosti však žalobkyně nevyužila.

Soud k danému uvádí, že řízení o určení právního vztahu je zvláštním typem správního řízení, jehož účelem je upravit specifická pravidla pro vydání deklaratorních rozhodnutí, tedy rozhodnutí, jimiž se nezakládají nová práva a povinnosti, ale jimiž se v určité věci prohlašuje, že určitá osoba práva a povinnosti má nebo nemá. Výše citovaný § 142 odst. 2 správního řádu pak postup podle tohoto ustanovení vylučuje, pokud je otázku vzniku právního vztahu možno vyřešit v rámci jiného správního řízení. Soud se tedy ztotožnil s posouzením žalovaného, že v případě určení oprávněnosti užívat stavbu je postup dle § 142 správního řádu vyloučen, neboť v dané věci bylo možné otázku vzniku práva užívat stavbu

řešit pomocí § 120 odst. 1 stavebního zákona, který upravuje postup při oznámení užívání stavby.

Žalovaný nepochybil ani tím, že nad rámec výše uvedeného přezkoumal otázku, zda podání žalobkyně ze dne 13. 9. 2012 bylo možné považovat za oznámení užívání stavby, resp. za splnění podmínek dle stavebního zákona k jejímu užívání. Přitom dospěl ke správnému závěru, že žalobkyni právo užívat stavbu nevzniklo, neboť žalobkyně dne 13. 9. 2012 podala namísto oznámení dle § 120 odst. 1 stavebního zákona žádost o udělení kolaudačního souhlasu ve smyslu § 122 stavebního zákona, ačkoliv příslušná stavba tomuto režimu nepodléhala. Její podání přitom nebylo možné po obsahové ani formální stránce považovat za oznámení o užívání stavby. V této souvislosti je třeba připomenout § 196 odst. 1 stavebního zákona, podle něhož „ohlášení, žádosti, návrhy a další podání podle stavebního zákona, pro která prováděcí právní předpis určuje formuláře, lze činit pouze na těchto formulářích, a to i v elektronické podobě podepsané podle zvláštních právních předpisů“. Příslušným prováděcím předpisem byla v rozhodné době vyhláška č. 526/2006 Sb., která v přílohách č. 4 a 5 obsahovala speciální vzory formulářů jak pro oznámení o užívání, tak pro žádost o vydání kolaudačního souhlasu. Podání žalobkyně ze dne 13. 9. 2012 bylo učiněno na formuláři dle přílohy č. 5 a bylo označeno jako žádost o vydání kolaudačního souhlasu a nelze tak souhlasit s žalobkyní, že ve skutečnosti šlo o oznámení o užívání (srovnej rozsudek zdejšího soudu ze dne 24. 3. 2016, č. j. 1 A 13/2014-46).

Žalobkyně si ostatně musela být vědoma svého chybného postupu, neboť žalovaný již v rozhodnutí ze dne 3. 4. 2013, č. j. MHMP 228379/2013, výslovně uvedl, že žalobkyně měla opětovně podat oznámení na předepsaném formuláři. Pokud tak žalobkyně neučinila, nemůže se zpětně dovolávat skutečnosti, že již dříve užívání stavby řádně oznámila. Soud sice uznává, že stavební úřad pochybil, neboť měl žalobkyni bezprostředně vyzvat k odstranění vad a poučit ji, aby předložila oznámení dle § 120 stavebního zákona na předepsaném formuláři. Ovšem těmto procesním pochybením se měla žalobkyně bránit v rámci řízení týkající se práva užívat stavbu (a to případně i námitkou, že měl stavební úřad posoudit žádost o vydání kolaudačního souhlasu podle obsahu tohoto podání), nikoliv v rámci řízení o určení právního vztahu. Vzhledem k tomu, že tato námitka není předmětem řízení dle § 142 správního řádu, soud se její důvodností blíže nezabýval.

Žalobkyně se svými námitkami tedy neuspěla; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 27. 2. 2018

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
S. K.